

Schrijfwedstrijd voor NT2-cursisten

Wie ben ik? Schrijf je migratieverhaal.

Informatiebundel voor NT2-docenten

1. Inleiding

Het Red Star Line Museum en het Huis van het Nederlands Antwerpen organiseren **voor NT2-cursisten** de **Schrijfwedstrijd *Wie ben ik? Schrijf je migratieverhaal.***

Deze wedstrijd wil cursisten

- stimuleren om hun migratieverhaal te schrijven
- oefenkansen Nederlands geven

Zij kunnen via hun docent of begeleider een verhaal insturen en een prijs winnen.

2. Doelgroep

De wedstrijd is gericht naar alle NT2-cursisten die les volgen bij een NT2-aanbieder in de Stad Antwerpen en partner zijn van Huis van het Nederlands Antwerpen.

Cursisten bevinden zich op volgende niveaus of in volgende modules:

- module 1.2 (CVO) of WS (CBE)
- niveau 2.1/2.2
- niveau 2.3/2.4
- RG 3 of 4

De verhalen worden beoordeeld in deze 4 subcategorieën.

3. Beoordeling

Uit het totaal aan inzendingen kiest een deskundige jury per categorie de 3 beste schrijfproducten. Per categorie kiezen zij tenslotte een winnaar. De 12 geselecteerde teksten worden gepubliceerd in een bundel.

Beoordelingscriteria

De schrijfproducten worden beoordeeld op basis van vijf criteria:

a. Originaliteit

- Is het verhaal origineel en leuk om te lezen?
- Heeft het verhaal een beklijvende titel?
- Heeft de tekst een pakkende openingszin/inleiding?

b. Verhalende elementen

- Hoe is de beschrijving van situaties?
- Hoe is de karakterisering van personen, indrukken en plekken?
- Is het perspectief logisch en consequent?

c. Inhoudskeuze

- Is de inhoud van de tekst goed afgestemd op de lezer?
- Zijn er overbodige / ontbrekende elementen en voorbeelden?

d. Innerlijke en uiterlijke structuur

- Heeft de tekst voldoende samenhang?
- Is de volgorde in de tekst logisch en helder (niet rommelig)?
- Is er een juiste alinea-indeling (inclusief inleiding, kern en slot)?
- Zijn inleiding en slot voldoende duidelijk en aantrekkelijk?
- Wordt gebruik gemaakt van structuuraanduiders (signaalwoorden, kopjes, titels)?

e. Correctheid

- Is de tekst voldoende correct gespeld?
- Is de tekst voldoende grammaticaal correct?
- Is de beheersing van de woordenschat voldoende?

4. Met de schrijfwedstrijd aan de slag in de NT2-les

Je kunt het educatieve pakket van de [Transit verhalenbus](#) gebruiken om migratieverhalen te stimuleren. Met onderstaand stappenplan kun je cursisten ook systematisch aanzetten om een verhaal over migratie te ontwikkelen en te schrijven. Maar natuurlijk kun je ook voor een andere aanpak kiezen.

stap 1: Tekstvoorbereiding

(1 dagdeel)

Geef een introductie bij het thema *migratie*. Oefen cursisten in het warm schrijven. (Meer uitleg vind je bij de didactische tips onder het kopje 5.1.)

stap 2: Tekstvoorbereiding en tekstproductie

(1 dagdeel + cursisten schrijven een eerste versie thuis)

Cursisten diepen wat ideeën uit, kiezen een onderwerp en gaan thuis aan de slag met de eerste tekstversie. (zie 5.1 en 5.2)

stap 3: Tekstrevisie

(1 dagdeel + cursisten werken thuis aan de tweede versie)

Reviseer de tekst in groep met de medecursisten. (zie 5.3)

stap 4: Feedback

Geef feedback via mail. Hiervoor kun je gebruik maken van de beoordelingscriteria. Markeer of onderstreep in de tekst van de cursist wat anders of beter kan.

Cursisten schrijven thuis de definitieve versie.

stap 5: Inzending

Cursisten mailen hun migratieverhaal naar de leerkracht.

5. Didactische tips over creatief schrijven

Onderstaand vind je enkele inspirerende tips om op een creatieve manier aan schrijfvaardigheid te werken in de NT2-les.

Bovendien kunnen deze tips je helpen om:

- de creativiteit en de communicatie van NT2-cursisten te bevorderen (schrijven is in dat geval een middel om een doel te bereiken)
- cursisten te enthousiasmeren voor schrijfvaardigheid
- de schrijfvaardigheid van cursisten te stimuleren en te verbeteren (schrijven is het doel op zich).

Alles begint bij een goede schrijftaak!

Elke schrijfopdracht vereist een goede schrijftaak. Een goede schrijftaak sluit steeds aan bij de interesse en de leefwereld van cursisten, prikkelt hun verbeelding, is haalbaar en tegelijk uitdagend en biedt ruimte voor voldoende fantasie. Om cursisten aan het schrijven te krijgen, moeten ze over positieve schrijfenergie beschikken.

Die energie wordt gestimuleerd wanneer

- ze kunnen schrijven in een inspirerende en veilige sfeer
- ze haalbare taken krijgen die ze binnen een bepaalde tijd kunnen afwerken
- ze weten wat het doel van de schrijftaak is

5.1 Tekstvoorbereiding

A. Kies een onderwerp en laat cursisten met elkaar praten.

Waar denken ze spontaan aan wanneer ze nadenken over het thema? Wat roept het bij hen op?

Gebruik het wedstrijdthema om **persoonlijke gewaarwordingen** te beschrijven: wat maakt je blij/boos/verdrietig/verbaasd?

Leg via **foto's en afbeeldingen of een artikel** linken met het thema.

- Laat cursisten een foto van zichzelf in België meebrengen en beschrijven.
- Laat cursisten een oude foto van zichzelf meebrengen en vraag hen om een gesprek met zichzelf aan te gaan: welke raad zouden ze zichzelf geven? Wat zouden ze anders doen, als ze daar de kans toe zouden hebben?
- Verzamel foto's over België uit tijdschriften. Laat cursisten een gesprek aangaan met de figuren op de foto.
- Neem een foto uit de krant over bv. de crisis. Laat cursisten nadenken over wat voor/na/tijdens het moment waarop de foto werd genomen, gebeurde.
- Neem een artikel uit de krant over bv. de opvangcrisis of over het terugsturen van asielzoekers. Laat cursisten beschrijven hoe mensen in die situatie zich voelen.

Geef cursisten een **schrijfkader** en laat hen nadenken over vragen zoals:

- Wat verbaasde/verwonderde me bij mijn aankomst in België?
- Waarom verbaasde/verwonderde me dat?
- Wat heb ik toen gedacht of gedaan?
- Hoe zie ik dat nu?

B. **Stimuleer het reflectieproces** van cursisten.

- *Associatieoefeningen*
Cursisten maken een woordenketting: elk woord dat het thema oproept, begint met de laatste letter van het voorgaande.
- *Oefeningen in vrij schrijven*
Cursisten schrijven in kleine groepjes een verhaal over het thema en geven hun verhaal vervolgens door aan een ander groepje dat het verhaal afmaakt.
- *Aspectoefeningen*
Cursisten vullen een tekst aan over het thema met zinnen die ontbreken of schrijven een alternatief einde bij een bestaande tekst.

5.2 Tekstproductie

A. Wijs cursisten op het belang van een **pakkende openingszin**.

- Een goede openingszin wekt spanning of nieuwsgierigheid op, beschrijft een actie, toont een waarneming, stelt een vraag, start met een dialoog of een uitspraak/citaat/definitie.
- Vraag de cursisten om een korte dialoog te schrijven die uitgaat van een zin of een vraag die ze onlangs ergens hoorden.
- Laat de cursisten in de krant een dramatische gebeurtenis zoeken die als plot kan dienen voor een verhaal en vraag hen om een zin te maken die de nieuwsgierigheid bij medecursisten prikkelt.

B. Laat cursisten **verkennend schrijven**.

Cursisten schrijven gedurende 10 minuten over een vraag die je stelt over migratie. De inhoud is belangrijker dan de vorm en de stijl. Tijdens het schrijven is er geen aandacht voor opbouw, spelling en zinsbouw. De cursist schrijft door en stopt niet. Door deze methode genereert de cursist ideeën, associaties, verbanden en voorbeelden bij het onderwerp.

De docent kan de cursisten met de volgende deelvragen op weg helpen: *Wat is gelukkig zijn voor jou? Hoe was aankomen in een ander land voor jou? Wat was moeilijk toen je jouw land verliet?*

C. Maak cursisten vertrouwd met een **aantal hulpvragen** die richtinggevend zijn bij het opbouwen van een verhaal.

Mogelijke hulpvragen:

- Hoe begint en eindigt het verhaal?
- Waar en wanneer speelt het verhaal zich af?
- Welke personages komen er in voor?
- Hoe zien die personages er uit? Hoe gedragen ze zich?
- Wie vertelt het verhaal?
- Wanneer gebruik je een dialoog en wanneer niet?
- In welke tijd speelt het verhaal zich af?

Tips bij het schrijven van een verhaal

- A. Maak cursisten bewust van de verschillende **verhaalelementen** van het verhaal: de beschrijving, de karakterisering, de dialoog, het perspectief en het plot.
- B. Zorg voor leuke en **uitdagende oefeningen** die cursisten in staat stellen om de verhaalelementen van het verhaal afzonderlijk te oefenen.

Beschrijving

Cursisten maken een beschrijving van een plaats/situatie naar keuze, zonder gebruik te maken van bijvoeglijke naamwoorden. Opdracht is de plaats/situatie te suggereren en niet te expliciteren.

Cursisten beschrijven een decor zodanig dat het angst, verdriet, passie... oproept.

Karakterisering

Cursisten beschrijven op basis van een foto de uiterlijke kenmerken van iemand, zijn/haar woonplaats, leefsituatie, stemming, afkomst, levensdoelen...

Dialoog

Cursisten gaan een fictief gesprek aan met iemand/iets waar ze bewondering voor hebben.

Perspectief

Cursisten beschrijven een gebeurtenis telkens vanuit het perspectief van een ander personage.

5.3 Tekstrevisie

Een belangrijk aspect van schrijfonderwijs is dat cursisten hun teksten kunnen herzien op basis van feedback. In de praktijk blijkt het niet eenvoudig voor de NT2-docent om commentaar te geven: dit kan onbedoeld negatief overkomen of kan onduidelijk zijn, waardoor cursisten ontmoedigd kunnen raken over de kwaliteit van hun schrijfproducten (Ekens 2008).

Werkvormen die aan beide bezwaren tegemoet komen:

- A. *Zelfevaluatie*: cursisten becommentariëren individueel hun eigen tekst aan de hand van een aantal controlevragen die bij de opdracht werden gegeven.

Mogelijke controlevragen:

- Heeft de tekst een pakkende openingszin/ inleiding?
- Zijn er (overbodige/ ontbrekende) elementen en voorbeelden?
- Heeft de tekst voldoende samenhang?
- Is er een juiste alinea-indeling?
- Heeft de tekst een inleiding, een kern en een slot?

- B. De *check-in-duo's-werkvorm*: cursisten becommentariëren per twee elkaars tekst met de criteria van de opdracht. Naast commentaar geven de cursisten elkaar ook suggesties.

Mogelijke criteria:

- Inhoud: Is de inhoud van de tekst goed afgestemd op de lezer?
- Innerlijke en uiterlijke structuur: Is de volgorde van de tekstelementen logisch en helder?
- Originaliteit: Is de tekst origineel en leuk om te lezen?
- Correctheid: Is de tekst voldoende correct gespeld?

6. Meer weten?

Beerten, E. e.a. (2003). Vingeroefeningen: Tips van schrijvers voor schrijvers. Amsterdam: Afijn.

Claessens, M. (2008). De springprocessie: Levendige lessen in zakelijk schrijven. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Ekens, T. (2008). Activerende lees- en schrijflessen. Een handreiking voor het vak Nederlands in de 2de fase. Enschede: SLO.

Stevens, M. (1997). 'Werkplan voor schrijfvaardigheid: een aanzet'. In: Vonk, jg 27 , nr. 1, p. 236-252.

Van Thienen, J. (2008). Creatief proza: Ideeënboek. Antwerpen/Apeldoorn: Garant.

de Vos, Hilde. (2003). Informatie overbrengen aan taalzwakke werknemers. Verbal Vision vzw.

Van de Wijngaerde, C.J. & T. Boeykens (2009). Helder Nederlands: Met schrijf- en spreekaders die werken. Antwerpen: De Boeck.